

ต้องยุติเส้นทางวิบากของประชาชน : บทเรียนจากบ้านสีด้า

สุณี ไชยรส

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เดือนมกราคม ๒๕๕๖ หลังจากร้องเรียนและต่อสู้มา ๘ ปี เพื่อมิให้กรุงเทพมหานครรื้อทึบบ้านทาวน์
เฮ้าส์ราคาต่ำกว่าบาทที่อุตสาหกรรมจนครบแล้ว แต่ไม่ได้ผล คุณรัตนา สัจจเทพ ก็หอบเอกสารกองโต
มาร้องเรียนที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๖ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดทำรายงานการตรวจสอบการละเมิด
สิทธิมนุษยชน ระบุชัดเจนว่า คุณรัตนาซื้อบ้านจัดสรรโดยถูกต้องและสุจริต แต่เจ้าของโครงการคือบริษัท
เอราวันแลนด์แอนด์เอ็นท์เข้าจำกัด เจตนาฉ้อฉลปลูกบ้านบนที่ดินต้องเวนไว้เป็นที่ว่าง ๔ เมตร ตามข้อบัญญัติเรื่อง
การควบคุมการก่อสร้างอาคาร และเป็นความบกพร่องอย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่ของรัฐคือกรุงเทพมหานคร ในฐานะ
ต้องอนุมัติและควบคุมผังการก่อสร้างบ้านจัดสรรและปล่อยให้คดีหมกมุ่นความในการฟ้องผู้ประกอบการ

ดังนั้นการที่กรุงเทพมหานครมีคำสั่งให้รื้อบ้านคุณรัตนา และให้ไปฟ้องร้องจากผู้ประกอบการเองนั้น
จึงเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนและไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง

คณะกรรมการสิทธิฯจึงมีข้อเสนอแนะให้กรุงเทพมหานครระงับการรื้อถอนบ้าน ให้กรมที่ดินเชื่อมโยง
ฐานข้อมูลการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินกับกรุงเทพมหานครและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อประโยชน์
ของผู้บริโภค และให้สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค(สคบ.) บังคับให้บริษัทฯชดเชยค่าเสียหายแก่คุณ
รัตนา และหามาตรการมิให้เกิดการละเมิดสิทธิผู้บริโภคอีก

นอกจากนี้ เสนอต่อรัฐบาลให้เร่งรัดการออกพระราชบัญญัติองค์กรอิสระคุ้มครองผู้บริโภคตาม
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ เพราะรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนนี้มีผลบังคับใช้มาถึง ๖ ปี

๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ สคบ.ตอบกลับมาว่า “จะดำเนินการตามกระบวนการเพื่อหาข้อเท็จจริงจาก
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและคู่กรณีทั้งสองฝ่าย เพื่อพิจารณาดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไป”

๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ กทม. โดยผู้ว่าฯสมัคร สุนทรเวช แจ้งผลการดำเนินการว่า ไม่สามารถดำเนินการ
ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสิทธิฯ โดยมิได้เสนอมาตรการอื่นใดที่จะแก้ไขปัญหาค่าได้ เพียงแต่จะอนุโลม
ให้ครอบครัวคุณรัตนายื่นคำร้องขออาศัยบ้านนี้ต่อไปชั่วคราว

๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เมื่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ดำเนินการ คณะกรรมการสิทธิฯจึงต้องเสนอต่อ
นายกรัฐมนตรีให้สั่งการภายใน ๖๐ วัน ถ้านายกรัฐมนตรีไม่ดำเนินการ จึงเสนอต่อรัฐสภาให้พิจารณา
ดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ตาม พ.ร.บ. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒

๒๐ เมษายน ๒๕๕๗ เรื่องยังไม่คืบหน้า คณะกรรมการสิทธิฯเชิญผู้แทนรัฐบาล(รองนายกฯวิษณุ เครือ
งาม รับผิดชอบเรื่องนี้) มาชี้แจงความคืบหน้าและขอให้นำเรื่องเข้าคณะรัฐมนตรีโดยด่วน

๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ คณะกรรมการกถันกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีที่ ๘ (ฝ่ายกฎหมาย) ที่มีรัฐมนตรี
พงศ์เทพ เทพกาญจนา เป็นประธานเชิญผู้แทนคณะกรรมการสิทธิฯ ไปชี้แจงเรื่องนี้ ดิฉันไปชี้แจงด้วยตนเอง
เพื่อหวังว่าจะอธิบายเรื่องนี้ให้ชัดเจน จะได้มีหนทางแก้ไขเยียวยากรณีคุณรัตนา และสามารถนำไปสู่การ
คุ้มครองผู้บริโภครายอื่น เพราะเชื่อมั่นว่า รัฐบาลสามารถใช้อนุสัญญาทางบริหารดำเนินการได้

๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามมติคณะกรรมการกถันกรองฯ ให้
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รับไปดำเนินการแก้ไขเยียวยาเรื่องนี้

๘ ตุลาคม ๒๕๔๗ กรมที่ดินแจ้งคุณรัตนาให้ไปพบปลัดกระทรวงมหาดไทย

ทุกฝ่ายสบายใจ สังคมคิดว่าคุณรัตนาได้รับการแก้ไขเยียวยาเรื่องนี้

๑ ธันวาคม ๒๕๔๗ คุณรัตนามีหนังสือขอให้คณะกรรมการสิทธิฯติดตามเรื่องอีก เพราะไม่มีความคืบหน้าใด ๆ นอกจากหน่วยงานต่าง ๆ เรียกไปสอบข้อเท็จจริงใหม่ คณะกรรมการสิทธิฯขอให้คุณรัตนาอดทนต่อไปก่อน

๓๑ มกราคม ๒๕๔๘ กระทรวงมหาดไทยแจ้งผลการดำเนินการแก่คณะกรรมการสิทธิฯว่าได้สั่งการให้กรุงเทพมหานครหาแนวทางแก้ไขปัญหาแล้ว แต่ยังไม่มีความคืบหน้าใด ๆ

ต้นเดือนเมษายน ๒๕๔๘ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติส่งเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภา เพราะไม่อาจรอการแก้ไขปัญหาคือยึดเยื้อต่อไปได้

๒๐ เมษายน ๒๕๔๘ คุณรัตนาหมดความอดทน ตัดสินใจทาบ่านสี่ด้านเป็นข่าวครึกโครมด้วยความเศร้าสลดใจของเธอและลูก ๆ สังคมเห็นใจ ผู้ว่ากทม.คนใหม่ อภิรักษ์ โกษะโยธิน และหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาลหลายหน่วยงานออกมาให้สัมภาษณ์ พร้อมจะช่วยเหลือเต็มที่

แต่ ณ วันนี้ คุณรัตนา ยังถูกเรียกไปให้ข้อเท็จจริงใหม่อีกหลายครั้ง มีหลายหน่วยงานมาขอข้อมูลจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งเต็มใจบริการอย่างเต็มที่ เพื่อให้เรื่องราว ๑๑ ปี เกี่ยวกับบ้านจะได้จบเสียที จะได้ทุบบ้านนี้ทิ้งเสีย ครอบครัวคุณรัตนาจะได้ไปอยู่บ้านใหม่ ลูกสาวก็จบมหาวิทยาลัยมหิดลแล้ว ลูกชายที่กำลังจะเข้ามหาวิทยาลัยปีหน้า ความเสียหายทางจิตใจหนักหน่วงและมากมาย ควรจะได้รับการเยียวยา

ดิฉันก็หดหูใจไม่แพ้คุณรัตนา กับลูก ๆ ไปทางไหนประชาชนก็เป็นห่วงและให้ความสนใจตอนจบของเรื่องนี้ เพราะทำท่าจะจบแต่ไม่จบสักที แต่ก็เป็นตัวอย่งที่ตีความว่า การจะแก้ไขและป้องกันละเมิดสิทธิมนุษยชนให้ได้ผลนั้น ต้องการความรู้ความเข้าใจจากประชาชนในสังคม และหน่วยงานของรัฐมากจริง ๆ

หรือ จะต้องถึงบทที่รัฐสภาต้องดำเนินการพิจารณาเรื่องนี้ ตามขั้นตอนของกฎหมายเรื่องอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเสียที...

อีกทั้งการเรียนของคุณรัตนา ยังมีอีกประเด็นหนึ่งที่คณะกรรมการสิทธิฯกำลังหารือกับกระทรวงยุติธรรม ในช่วงขั้นตอนการดำเนินการฟ้องและจับกุมลูกสาวลูกชายของเธอในช่วงวัยเด็ก ที่เธอและลูก ๆ ยังรอกระบวนการตรวจสอบข้อเท็จจริงอีกเรื่องหนึ่ง ซึ่งหวังว่าประเด็นนี้จะไม่ยาวนานเช่นที่ผ่านมา

(หนังสือพิมพ์ มติชน)

วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘